

Секція: МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ І МЕХАНІКА

Керівники: проф. О. Шаблій, проф. В. Кривень, доц. М. Михайлишин

Секретар: ст. викл. Д. Михалик

УДК 539.375

Н. Блащак, А. Бойко, Г. Козбур, В. Кривень

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

АНАЛІТИЧНИЙ РОЗВ'ЯЗОК ПРУЖНОЇ АНТИПЛОСКОЇ ЗАДАЧІ
ДЛЯ СМУГИ З КУТОВИМИ ТОЧКАМИ

Для дослідження напружено-деформівного стану (НДС) тіл з концентраторами напружень розроблено чимало чисельно-аналітичних методів. Проте залишаються актуальними аналітичні розв'язки задач для тіл складної форми, особливо за наявності кутових точок на їх межі, яка в граничних випадках стає гладкою.

Дослідимо антиплоский пружний (НДС) в смугі $|x| \leq a + |y| \operatorname{ctg} \alpha$ ($-\infty < y < +\infty$), $-\infty < z < +\infty$ під впливом пари зосереджених сил $\pm Q$, прикладених паралельно осі апікат у точках $x=0$, $y=\pm b$. На межі смуги знаходяться дві її вершини $x=\pm a$, $y=0$ з кутами при вершинах величиною 2α ($\alpha \in (0; \pi/2)$). Точки прикладання сил знаходяться настільки далеко від центра смуги ($b \gg a$), що впливом величини b на розподіл напружень при вершинах смуги можна знехтувати. Якщо $\alpha \rightarrow 0$ смуга вироджується у площину з двома розрізами $|x| \geq a$, $y=0$, а коли $\alpha \rightarrow \pi/2$ переходить у смугу з гладкими паралельними краями $x=\pm a$, $|y| < \infty$.

За вказаних умов складена із компонент напружень функція $\tau(\zeta) = \tau_{yz}(x, y) + i\tau_{xz}(x, y)$ є аналітичною в області $D = (x, y) | x > 0, y > 0, y > a + x \operatorname{tg} \alpha$ і задовольняє на ∂D таким умовам: $\operatorname{Im} \tau(\zeta) = 0$ ($\zeta = iy$, $0 < y < +\infty$); $\operatorname{Im} \tau(\zeta) = 0$ ($\zeta = x$, $0 \leq x < a$); $\arg \tau(\zeta) = \frac{\pi}{2} - \alpha$ ($\zeta = x + iy$, $y = x \operatorname{tg} \alpha$, $a \leq x < +\infty$); $\tau(\zeta) = o(1)$ ($\zeta \rightarrow \infty$);

$$\int_{-a}^a \tau_{yz}(x, 0) dx = Q.$$

Аналітичний розв'язок поставленої задачі, знайдений з допомогою конформних відображень, виглядає так:

$$\tau(t) = \frac{\tau_0}{(1-t)^{1/p}}, \quad \zeta = \frac{a}{C} \int_0^t \frac{d\eta}{\sqrt{\eta(\eta-1)^{\alpha/\pi}}},$$

$$\text{де } C = \int_0^1 \eta^{-1/2} (1-\eta)^{-\alpha/\pi} d\eta, \quad p = \frac{2\pi}{\pi-2\alpha} \cdot \tau_0 = \frac{a}{QC} \int_0^1 \frac{d\eta}{\eta^{1/2} (1-\eta)^{(\pi+\alpha)/(2\pi)}}.$$

Поле напружень в околі вершин вирізів сингулярне з показником $\frac{\pi-2\alpha}{2(\pi-\alpha)}$:

$$\tau(\zeta) = \tau_0 \left(C \frac{\pi - \alpha}{\pi} \right)^{-\frac{\pi-2\alpha}{2(\pi-\alpha)}} + o \left((\zeta \pm a)^{-\frac{\pi-2\alpha}{2(\pi-\alpha)}} \right) \text{ при } \zeta \rightarrow \pm a.$$